

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului și inculpatul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

CUMPATA Alexandr XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.04.2019-10.02.2020;

Instanța de apel: 10.09.2020-18.11.2021;

Instanța de recurs: 28.02.2022- 06.04.2022.

Asupra recursurilor ordinare, Colegiul Penal

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 februarie 2020, Cumpata Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 166 alin. (1), art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal și condamnat, în baza:

- art. 166 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 2 ani (doi ani);
- art. 171 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 5 ani (cinci ani);
- art. 172 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 5 ani (cinci ani).

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, lui Cumpata Alexandr i-a fost stabilită pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 10 ani (zece) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă cererea acuzatorului de stat și dispusă încasarea, din contul lui Cumpata Alexandr în beneficiul statului, a 5736 (cinci mii șapte sute treizeci și șase) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de XXXXX și dispusă încasarea, din contul lui Cumpata Alexandr în beneficiul XXXXX, a 200 000 (două sute mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive, dispunându-se restituirea la cerere.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Cumpata Alexandr, în perioada de timp 15 februarie 2019, ora 19:20 – 16 februarie 2019, ora 13:00, aflându-se în XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind în mod conștient, survenirea acestor urmări, prin constrângere fizică și psihică, manifestată prin aplicarea de lovituri în regiunea capului față de XXXXX, precum și de amenințarea cu aplicarea violenței asupra ultimei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, și-a satisfăcut pofta sexuală în forme perverse cu ultima, manifestate prin raporturi sexuale orale și anale, realizate contrar voinței acesteia.

Aceste acțiuni ale lui Cumpata Alexandr au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 172 alin. (1) Cod penal – *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința.*

Tot Cumpata Alexandr, în perioada de timp 15 februarie 2019, ora 19:20 – 16 februarie 2019, ora 13:00, aflându-se în XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind în mod conștient, survenirea acestor urmări, prin constrângere fizică și psihică a părții vătămate XXXXX, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, manifestată prin aplicarea de lovituri în regiunea capului față de aceasta, precum și însoțite de amenințarea ultimei a săvârșit raporturi sexuale vaginale contrar voinței acesteia.

Aceste acțiuni ale lui Cumpata Alexandr au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 171 alin. (1) Cod penal – *viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința.*

Tot Cumpata Alexandr, în perioada de timp 15 februarie 2019, ora 19:20 – 16 februarie 2019, ora 13:00, aflându-se în XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, a privat-o ilegal de libertate pe XXXXX, ținând-o contrar voinței ultimei în apartamentul indicat supra și lipsind-o de posibilitatea părăsirii locuinței prin încuierea ușii de la intrarea în apartament și luarea telefonului mobil în vederea neadmiterii efectuării de către partea vătămată a unor apeluri telefonice.

Aceste acțiuni ale lui Cumpata Alexandr au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 166 alin. (1) Cod penal – *privațiune ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia.*

3. Nefiind de acord cu sentința, apeluri au declarat inculpatul Cumpata Alexandr și avocații Ulinici Mariana, Gherman Oleg și Barbăneagră Sergiu toți în numele inculpatului.

3.1. Inculpatul prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului, Cumpata Alexandr a indicat că dosarul este unul fabricat și că, învinuirile aduse sunt neîntemeiate, fiind bazate în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate și ale martorilor – membri de familie.

Declarațiile părții vătămate nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare și urmează a fie excluse, or potrivit certificatului eliberat de către medicul narcolog XXXXX se află la evidență din 18.09.2005, cu diagnoza narcomanie (apiacee), iar din raportul de expertiză judiciară nr. 201935A0121 din 29.03.2019 rezultă că aceasta prezintă tulburări mentale comportamentale datorate utilizării mai multor droguri sau altor substanțe psiho-active. Mai mult, pe întreg procesul penal partea vătămată nu a avut o poziție unică, ea făcând declarații contradictorii și care se infirmă prin cele relatate de martori.

Instanța nu a ținut cont de caracteristica de la parcul de troleibuz nr. 2 unde activa inculpatul care este una pozitivă (f.d. 73).

Totodată, plângerea (f.d. 111) a fost depusă de către pretinsa parte vătămată după 5 zile, deși la 16.02.2019 la domiciliul au fost atât medici, cât și poliția, putea depune plângere din start, ea timp de 5 zile inventând declarații.

De asemenea, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată (f.d. 136) este lovită de nulitate deoarece nu este clar pentru care infracțiune, nefiind indicat numărul procesului penal și infracțiunea.

3.2. Avocatul Ulinici Mariana prin apelul declarat în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că nu există faptul infracțiunii, iar faptele lui Cumpata Alexandr nu întrunesc elementele infracțiunii.

În susținerea cererii apelantul a indicat că:

- ordonanțele de începere a urmăririi penale contravin legislației naționale, or pornirea urmăririlor penale pe caz s-a efectuat cu derogare de la prevederile art. 262 și art. 274 Cod de procedură penală, în sensul că organul de urmărire penală nu a fost sesizat în conformitate cu prevederile art. 262 Cod de procedură penală;

- declarațiile inculpatului sunt pertinente, utile, veridice și concludente deoarece coroborează cu raportul de expertiza medico-legală nr. 20190500092 din 19.03.2019, prin care s-a stabilit că pe pătura ridicată din domiciliul lui Cumpata Alexandr, spermatozoizi nu au fost găsiți.

Prin urmare, inculpatul nu a acționat și nu a putut acționa în scopul săvârșirii raporturilor sexuale forțate, lipsind atât latura subiectivă cât și cea obiectivă;

- pe parcursul urmăririi penale și ulterior în instanță, partea vătămată și martorii au depus declarații contradictorii și acestea urmează a fi apreciate critic;

- procesele-verbale de percheziție corporală cât și la domiciliu urmează a fi apreciate în favoarea apărării din simplu motiv că asupra lui Cumpata Alexandr cât și la domiciliul acestuia nu au fost depistate urme biologice ce ar permite concluzionarea comiterii faptelor descrise de partea vătămată;

- procesele-verbale de examinare a măsurilor speciale de investigație la fel demonstrează nevinovăția inculpatului.

3.3. Avocatul Gherman Oleg în apelul declarat în numele inculpatului a invocat că prima instanță a dat o apreciere unilaterală și subiectivă probelor prezentate de către acuzare.

În susținerea apelului, avocatul a reiterat argumente identice apelului declarat de către inculpat (*a se vedea pct. 3.1 a prezentei hotărâri*), suplimentar arătând că:

- plângerea depusă pe capătul de acuzare adus în baza art. 166 alin. (1) Cod penal este scrisă sub dictare, scoasă la printer și la inițiativa ofițerului de urmărire penală;

- în cererile de recunoaștere ca parte vătămată și civilă, pe toate capetele de acuzare aduse, nu este indicat quantumul despăgubirii;

- declarațiile părții vătămate date în cadrul confruntărilor din 20.02.2019, 20.03.2019 și cele date în cadrul audierilor anterioare sânt diferite deviind după conținut;

- declarațiile făcute în calitate de parte vătămată de către XXXXX, pe capătul de învinuire adus în baza art. 171 Cod penal, sânt identice, virgulă după virgulă, fiind compuse de către ofițerul de urmărire penală, cu cele făcute pe capătul de învinuire adus în baza art. 172 Cod penal (f.d. 117-119; f.d. 140-142).

Astfel că, se poate de concluzionat că nu a avut loc o procedură de audiere și aceste declarații sânt lovite de nulitate;

- declarațiile depuse la 14.03.2019 de către Cumpata Alexandr în calitate de învinuit au fost consemnate de către procuror, în lipsa unui consimțământ. De asemenea învinuitului nu i s-a cerut să se expună asupra învinuirii (recunoaște sau nu).

Drept urmare a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cumpata Alexandr să fie achitat pe toate capetele de învinuire aduse pe motiv că lipsesc elementele componenței de infracțiunii și respingerea acțiunii civile ca nefondată.

3.4. Avocatul Barbăneagră Sergiu prin apelul declarat în numele inculpatului a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care Cumpata Alexandr să fie achitat de învinuirile aduse în baza art. 166 alin. (1), art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal, fiindcă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă.

În motivarea cererii sale, apelantul a reiterat argumente identice apelurilor declarate de către inculpat și avocații Ulinici Mariana și Gherman Oleg (*a se vedea pct. 3.1-3.3 a prezentei hotărâri*).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2021 au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că starea de fapt și cea de drept reținute de prima instanță concordă cu probele administrate de către acuzare, ele fiind pertinente, concludente, utile și veridice, coroborând și completându-se între ele.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, deși inculpatul nu recunoaște vina în cele incriminate vinovăția acestuia a fost confirmată cu certitudine prin declarațiile părții vătămate, martorilor acuzării Nigai Maria, Smolenciuc Svetlana, Straist-Vurlat Irina și Vinogradov Alexandr precum și prin procesele-verbale de confruntare și rapoartele de expertiză judiciară.

Astfel, nerecunoașterea vinei a fost apreciată ca o metodă de exercitare a libertății la auto incriminare, or din analiza probelor administrate de acuzare și cercetate prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii, a rezultat că inculpatul Cumpata Alexandr a privat-o ilegal de libertate pe XXXXX, apoi a

întreținut cu aceasta, în formă naturală și perversă, raporturi sexuale, contrar voinței ultimei.

Motive de a nu crede celor relatate de partea vătămată și martorii acuzării nu au fost stabilite, deoarece nu au fost administrate probe ce ar confirma că se urmărește scopul incriminării pe nedrept a unei persoane nevinovate și că procedura de audiere a fost respectată pe întreg procesul penal, aceștia făcând declarații sub jurământ și avertizare de răspundere penală în baza art. 312-313 Cod penal.

Mai mult decât atât, instanța de apel a apreciat ca declarativă versiunea inculpatului că partea vătămată ar fi inventat toate faptele relatate pentru a se răzbuna, pentru faptul că el ar fi refuzat avansurile părții vătămate fiindcă nu este pe gustul său, sau o tentativă de răzbunare a organului de urmărire penală, în condițiile în care pe parcursul cercetării judecătorești nu au fost constatate careva relații ostile între partea vătămată și inculpat, anterioare datei comiterii infracțiunii, precum și nici nu au fost constatate încălcări din partea organului de urmărire penală la faza instrumentării cauzei penale, corespunzător la acea etapă nici Cumpata Alexandr nici avocatul acestuia nu au indicat că inculpatul a fost influențat de cineva din reprezentanții organului de urmărire penală sau asupra sa ar fi fost manifestată presiune.

Tot în acest context, instanța de apel a statuat și că argumentul apărării precum că, plângerea depusă de partea vătămată este scrisă sub dictare și imprimată, fiind inițiativa organului de urmărire penală, este nefondat, or fila dosarului la care face trimitere partea apărării și anume f.d. 8 este un formular tipizat pe care este imprimată informația privind prevenirea răspunderii pentru denunțarea falsă conform art. 311 Cod penal, în continuare fiind spațiu pentru completare în formă liberă de către persoana ce depune plângere.

Prevederile art. 277 Cod de procedură penală, stipulează obligativitatea de a explica drepturile și obligațiile participanților la urmărirea penală și de înmânare, contra semnătură, părților informația despre drepturile de care dispun și obligațiile pe care le au în conformitate cu prevederile prezentului cod și să dea explicații asupra tuturor acestor drepturi și obligații.

Astfel, alegația cu privire la faptul că cererea de recunoaștere în calitate de parte vătămată și civilă ce se regăsește la f.d. 24 vol. 1 este scrisă la inițiativa organului de urmărire penală nu a fost reținut. Or, acesta este un model tipizat oferit de către ofițerul de urmărire penală în scopul eficientizării timpului de muncă, urmare a respectării prevederilor art. 227 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a respinge argumentul părții apărării referitor la invocarea declarării nulității proceselor- verbale de audiere a părții vătămate în procesul penal pornit în temeiul art. 171 și 172 Cod penal pe motiv că declarațiile sunt identice. Or infracțiunile au avut loc în aceeași perioadă de timp, iar faptul că declarațiile sunt identice nu constituie o încălcare a normelor procesuale, neconstituind temei de declarare a nulității actelor.

Subsidiar, instanța de apel a relevat că cele invocate de către partea apărării vis-a-vis de declararea nulității unor probe nu se regăsesc.

În aceeași succesiune, instanța de apel a respins alegațiile inculpatului care face trimitere la comportamentul inadecvat a părții vătămate, or, indiferent de comportamentul acesteia, inculpatul Cumpata Alexandr este o persoană integră care

conștientizează cert normele legale și morale în societate, instanței fiindu-i greu să perceapă că în ipoteza refuzului părții vătămate de a întreține un raport sexual acesta, contrar voinței părții vătămate încălcând în acest fel dreptul fundamental al acesteia la integritate fizică și libertate, acesta admite frivol de a întreține un raport sexual. De altfel, potrivit examinării psihiatrice a părții vătămate XXXXX, s-a constatat că aceasta nu suferă de careva maladie psihică cronică și este în stare să înțeleagă caracterul faptelor săvârșite asupra sa și să depună declarații pe marginea cazului dat.

Deopotrivă, instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului Cumpata Alexandr care indică că partea vătămată i-ar fi furat careva ochelari iar cele relatate de ea sunt o invenție pentru a tăinui acest furt, ipoteză indicată de inculpat, în condițiile în care partea apărării nu prezintă probe în sensul dat, deși instanța de fond a acordat părții apărării termen rezonabil de a prezenta o careva plângere adresată organului de urmărire penală pe marginea presupusului furt.

De asemenea, instanța de apel a menționat și faptul că apreciază critic declarațiile martorului apărării Cumpata Nadejda pe motiv că aceasta a depus declarații în scopul ușurării situației în care s-a pomenit fiul Cumpata Alexandr, ele negăsindu-și confirmare și coroborare cu alte careva probe.

În continuare instanța de apel a indicat că, faptul că partea vătămată a intrat benevol în domiciliul inculpatului nu are importanță la calificarea juridică a faptei prevăzute de art. 166 alin. (1) Cod penal, după cum nu contează nici perioada care a durat de la privarea de libertate a părții vătămate până la momentul în care a devenit liberă, deoarece în situația în care făptuitorul nu-și îndeplinește obligația de a repune persoana în libertate, deși putea și trebuia s-o îndeplinească, atunci el săvârșește o inacțiune care este calificată ca privațiune ilegală de libertate.

La capitolul individualizării pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei lui Cumpata Alexandr a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 70, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare (art. 166 alin.(1) Cod penal), mai puțin grave (art. 171 alin.(1) Cod penal și art. 172 alin. (1) Cod penal), de faptul că infracțiunile au fost săvârșite din intenție, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat și nu se află la evidența medicul psiholog sau narcolog, de lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante.

Prin urmare, anume pedeapsă cu închisoare în quantumul stabilit de prima instanță, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat că aceasta a fost soluționată în conformitate cu prevederile art. 219 și 220 Cod de procedură penală cât și cu prevederile art. 1398 alin. (1), art. 1422 alin. (1)-(2) și art. 1423 alin. (1)-(2) Cod civil, ținând cont de faptul că partea vătămată în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului a suferit un prejudiciu moral, iar cel material nu a fost probat.

Cât privește cheltuielile judiciare în sumă de 5736 lei pe cauza penală dată, instanța de fond întemeiat a decis a le pune în sarcina inculpatului în conformitate cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală precum și corect a soluționat soarta corpurilor delictive, reieșind din prevederile art. 162 Cod penal.

5. Recursuri ordinare declară avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului și inculpatul Cumpata Alexandr.

Ambii titulari au depus recursuri cu conținut identic, invocând erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), și 12) Cod de procedură penală și solicitând casarea totală a hotărârilor de condamnare cu adoptarea unei hotărâri de achitare pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate și respingerea acțiunii civile.

În susținerea recursurilor ordinare, avocatul și inculpatul reiterează argumente identice apelurilor declarate pe caz (*a se vedea pct. 3 a prezentei hotărâri*), suplimentar arătând că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor afirmațiilor apelanților, inclusiv vis-a-vis de încălcarea dreptului la apărare și reducerea termenului pedepsei prin aplicarea art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, prin prisma dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și a interzicerii deținerii în condiții inumane și degradante.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință depune procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, din motiv că sunt vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru considerentele expuse infra.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursurilor declarate, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia *instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat*.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererilor de recurs depuse de apărătorul Barbăneagră Sergiu și inculpatul Cumpata Alexandr, Colegiul în continuare va analiza erorile de drept invocate de recurenți.

Într-un prim aspect, Colegiul menționează că, în sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din recursurile ordonare declarate de către apărător și inculpat se reține că aceștia invocă prezenta erorilor de drept prevăzute de pct. 6) 7) și pct. 12) a alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, descriindu-le în felul următor: pct. 6) – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o*

eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 7) – nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege și pct. 12) – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În continuare, Colegiul reține că, deși recurenții fac referire expresă la temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 12) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune casarea totală a deciziei instanței de apel, de altfel și a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Cumpata Alexandr, totuși printre argumentele recurenților nu se regăsesc careva critici fondate sau erori esențiale de drept ce ar duce la adoptarea unei soluții de achitare pe toate capetele de acuzare aduse.

Cu referire la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală invocat de către recurenți, Colegiul menționează că acest punct conține 5 temeiuri care pot fi invocate în recurs.

La caz, chiar dacă recurenții, cu titlu introductiv, au făcut referire la toate cele 5 temeiuri, aceștia și-au axat recursurile pe temeiul – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri*, drept consecință, Colegiul se va expune doar în limita acestuia.

Analizând textul cererilor de apel în paralel cu cel al recursurilor, instanța constată că apărătorul și inculpatul critică aceleași chestiuni factologice, și anume indică la nulitatea probelor acuzării și dezacordul cu cele relatate de partea vătămată și martorii acuzării.

Colegiul apreciază că eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare și că temeiul este nefondat și invocat declarativ.

Astfel, deși recurenții insistă asupra faptului că nu au primit răspunsuri detaliate la toate alegațiile din cererile de apel, sentința primei instanțe și decizia recurată conțin argumentele de rigoare care au condiționat statuarea asupra confirmării vinovăției lui Cumpata Alexandru pe cele trei capete de acuzare aduse, înlăturarea dubiului judiciar și respingerea apelurilor părții apărării, ca nefondate.

În același context, Colegiul reiterează că, echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu actele cauzei.

Respectiv, Colegiul nu poate să accepte argumentele recurenților precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din

punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat în cauza de față.

În urma efectuării cercetării judecătorești, instanța de apel corect a concluzionat că urmează a fi menținută soluția de condamnare a lui Cumpata Alexandr, or învinuirea a prezentat probe pertinente, utile, veridice și concludente, care coroborează, în ansamblu, și se completează și care dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul probator acumulat la prezenta cauză, iar afirmațiile privind nevinovăția inculpatului nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Pe cale de consecință, Colegiul conchide că, odată ce cauza a fost examinată minuțios de către prima instanță și, după judecată și de instanța de apel, iar criticile recurenților au primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, nu mai este necesar de a relua și repeta aceste raționamente (*hotărârea CtEDO Albert versus România*), cu atât mai mult că, chiar dacă art. 6§1 CoEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*hotărârea Van de Hurk versus Olanda*).

Totodată, se notează că obiectul judecării instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, pe când recursurile declarate de partea apărării se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente ce țin de aprecierea probatoriului, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea achitării în privința lui Cumpata Alexandr.

Din aceleași considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii cu argumente *de drept*, este contrară principiului contradictorialității.

Așadar, instanța de recurs nu se va expune cu privire la pretinsa eroare prevăzută de pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât autorii cererilor de recurs semnalând-o, au eșuat să descrie esența acesteia și relevanța ei pentru cauza deferită judecării, referindu-se preponderent la chestiunea de apreciere a probatoriului.

Totodată, Colegiul consideră inacceptabil faptul că apărarea, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel, nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, fapt ce depășește competența instanței de recurs.

Mai mult, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune achitarea inculpatului, după cum se solicită de recurent.

Astfel, instanța de recurs susține argumentele expuse în sentință și în decizia

Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind ample prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe (*hotărârea Garcia Ruiz versus Spania*).

Cât privește invocarea recurențelor precum că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor de încălcare a dreptului la apărare și deținere în condiții inumane, fapte ce generează reducerea termenului de pedeapsă (art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală) precum și încălcarea termenului rezonabil a judecării cauzei, Colegiul reține că aceste chestiuni nu au fost invocate de către apelanți în procesul judecării apelurilor și nu au constituit obiect de examinare, împrejurare ce rezultă din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, a căror conținut nu a fost obiectat de către părți în conformitate cu prevederile art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs, analizând argumentul privind încălcarea dreptului la apărare în raport cu materialele deduse judecării, menționează că apărarea nu a indicat în mod concret cu serviciile cărui avocat, inculpatul Cumpata Alexandr, nu a fost de acord. Mai mult ca atât, nu au fost prezentate probe ce ar confirma că inculpatul ar fi declarat că nu este de acord ca drepturile și interesele lui să fie apărate de către avocatul acordat din oficiu, potrivit legii.

De asemenea, așa cum prevede art. 414 alin. (7) Cod de procedură penală, *instanța de apel se expune asupra nerespectării termenului rezonabil de judecare a cauzei de către prima instanța, doar în cazul sesizării de către părți*, iar în speță, partea apărării nu a înaintat instanței de apel o asemenea cerință.

Privitor la deținerea în condiții inumane și degradante, Colegiul notează că inculpatul beneficiază de dreptul la reducerea pedepsei și ulterior procesului penal ce-l vizează, după punerea în executare a sentinței și că acesta este în drept de a depune plângere referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, în conformitate cu Partea Specială, Titlul II, Capitolul VI din Codul de procedură penală.

Cu referire la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală invocată de către recurenți, Colegiul specifică că, ultimii chiar dacă indică la pct. 7) – *instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv*, aceștia descriu erorile de drept prevăzute de pct. 8) – *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege și 11) – persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege din alin. 1)*

art. 427 Cod de procedură penală, erori de drept care nu au fost motivate în nici un mod de către recurenți.

Astfel că, instanța de recurs, reieșind din principiul contradictorialității, este în imposibilitate de a se expune asupra acestora.

În ce privește argumentele ce reprezintă temeiul prevăzut la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul constată că analizând acest temei în raport cu motivele invocate, nici acesta nu și-a găsit confirmare, or, prin cercetarea probatoriului de către instanța de apel au fost dovedite elementele componentelor infracțiunilor incriminate și reținute în seama lui Cumpata Alexandr.

În esență, recurenții invocă că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare totalitatea circumstanțelor de fapt și de drept a cauzei penale dedusă judecării, ajungând neîntemeiat la concluzia condamnării inculpatului în baza art. 166 alin. (1), art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal.

Referitor la argumentele expuse de către recurenți, Colegiul amintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al primei instanțe și al instanței de apel.

Deci, Colegiul nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul.

Analizând materialele cauzei, Colegiul constată că, alegațiile recurenților privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor lui Cumpata Alexandr este vădit nefondată, deoarece instanța de apel just a menținut soluția instanței de fond, motivându-și concluziile de acceptare a argumentelor expuse în sentința primei instanțe. Or, din toate probele examinate și cercetate, instanța de apel a constatat indubitabil și a motivat concluziile prin care constată că, inculpatul a comis infracțiunile ce i s-au incriminat individualizate prin: *privațiune ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia* (art. 166 alin. (1) Cod penal), *viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința* (art. 171 alin. (1) Cod penal) și *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința* (art. 172 alin. (1) Cod penal).

Prin urmare, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate, verificându-le sub aspectul relevanței, concludenței, utilității și veridicității, atât cele ale apărării, cât și cele ale acușării, fapt ce permite concluzionarea că inculpatul Cumpata Alexandr este vinovat în cele incriminate lui pedeapsa aplicată în limita sancțiunilor prevăzute de legea penală, iar hotărârile instanțelor ce judecă fondul sunt legale și întemeiate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul, verificând temeiurile de casare invocate de titulari, în raport cu actele dosarului, constată că hotărârile recurate sunt conforme legii, fără a prezenta vreo eroare de drept, care să le afecteze și conchide că în cauză

nu s-au comis erorile de drept la care fac referință recurenței, deci nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate de către instanța de apel. Mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de recurenți, care ar putea fi luate în considerare din oficiu și ar putea genera casarea hotărârilor adoptate de instanțele ce judecă fondul cauzei.

Având în vedere considerentele expuse și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursurile declarate de avocat în numele inculpatului și de către inculpat sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului și inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe CUMPATA Alexandr XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 02 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Iurie DIACONU